Lietas Nr. C34045214
Lietas arhīva Nr. C-0452-14/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Saldū 2014.gada 15.augustā

Saldus rajona tiesas tiesnese I.Kalniņa rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

Prasītāja/pers. A/ (turpmāk arī - prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs 2013.gada 30.maijā dzimušā dēla /pers. D/ uzturam uzturlīdzekļus labprātīgi nemaksā.

Lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus 2013.gada 30.maijā dzimušā dēla /pers. D/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam, 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 7 gadu vecuma sasniegšanai līdz bērna pilngadībai.

Prasība celta uz Civillikuma 179.panta, LR Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumu Nr.348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" pamatiem.

Atbildētājs tiesas nosūtītos dokumentus deklarētajā dzīvesvietā nav saņēmis, kas neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu prezumē, ka atbildētājam par lietas izskatīšanu ir paziņots.

Apstāklis, ka atbildētājs nav iesniedzis paskaidrojumu par prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu nav uzskatāms par šķērsli sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā noteiktajai kārtībai civillieta /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu tiek izskatīta rakstveida procesā, jo puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka /pers. A/ maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

No lietā esošās dzimšanas apliecības (lietas 8.lapa) un dzimšanas reģistra ieraksta Nr.09845D2013 (lietas 19.lapa) redzams, ka puses ir 2013.gada 30.maijā dzimušā dēla /pers. D/ vecāki.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Atbilstoši Personu datu pārlūka informācijai (lietas 9.-11.lapa) pušu nepilngadīgā 2013.gada 30.maijā dzimušā dēla /pers. D/ dzīvesvieta ir deklarēta kopā ar prasītāju, līdz ar to ir dibināts pamats izdarīt secinājumu, ka prasītāja realizē bērna aprūpi un uzraudzību un ir tiesīga saņemt no atbildētāja līdzekļus bērna uzturam.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ņemot vērā iepriekš teikto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru ir piemērojami 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu

katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 euro apmērā, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam ir EUR 80, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadībai ir attiecīgi EUR 96 mēnesī.

Uzturdošanas pienākums ir absolūts un likumdevējs, Civillikuma 179.panta piektajā daļā paredzot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi 2013.gada 30.maijā dzimušā dēla /pers. D/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanai, 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi katram bērnam, sākot ar 7 gadu vecumu līdz bērnu pilngadībai.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556), piedzenami no 2014.gada 14.maija, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, iesniedzot tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no atbildētāja par labu valstij atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva EUR 144, kas aprēķināta Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b apakšp., 35.panta 3.punktā paredzētajā kārtībā no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pusēm EUR 4,69 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. B/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļupiedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, pers.kods /personas kods/, par labu /pers. A/, pers.kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2013.gada 30.maijā dzimušā dēla /pers. D/, pers. kods /personas kods/, uzturam 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2014.gada 14.maiju līdz bērna 7 gadu vecumam, 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar bērna 7 gadu vecuma sasniegšanu līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, pers.kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 144 (viens simts četrdesmit četrus *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,69 (četrus *euro* un 69 *centus*).

Noteikt /pers.B/ tiesas sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienu laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 15.augusta, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Saldus rajona tiesā.